

หน้าที่ต่อสังคมของผู้ปฏิบัติธรรม

(พระพุทธเจ้า)ท่านตรัสว่า ทุกคนต้องทำการทำงานตามหน้าที่ ถ้าหากคนทุกคนปล่อยปละละเลยต่อหน้าที่แล้ว แสดงว่าไม่รู้จักรัศังคม ท่านว่าอย่างนั้น ดังนั้น สังคมเนี่ยะ...คนที่ปฏิบัติธรรมะ กับคนที่ไม่ปฏิบัติธรรมะนั้น อาจจะปัญญาไม่เหมือนกัน แต่การปฏิบัติหน้าที่เนี่ยะ...เราจะมองเห็นได้ อย่างที่การเคารพยกย่องกันอย่างนั้นนะนะ เรารู้จักกันดี แต่ภายในจิตใจเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ทีนี้อาตมาจะพูดเรื่องหน้าที่ ไม่ได้ไปยกยออะไรกันมาก แต่เพียงว่าหน้าที่แต่ละคนไม่เหมือนกัน เราจะเห็นได้อย่างที่คุณวุฒิชัย เป็นหัวหน้ากลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรม เขาก็ทำหน้าที่ของเขา เราเป็นสมาชิก ก็ต้องทำหน้าที่ของสมาชิก อันนี้เอาไว้นี้ก่อนนะ

ตอนนี้ก็ต้องมาพูดกันเรื่องชีวิตของคุณวุฒิชัยที่ผ่านไปแล้ว คนเราทุกคนเกิดมาแล้วต้องมีการเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ๆ นี่แหละครั้งหนึ่ง ถ้าหากจะพูดกันไป...การเปลี่ยนแปลงนั้นมีมาก แต่จะเอามาพูดกันเพียงครั้งเดียว คนเราเกิดมาแล้วก็ต้องมีตาย ต้องมี

การเปลี่ยนแปลงนี้ เราจะเปลี่ยนแปลงตามสังคม อย่างที่หลวงพ่อนี้
บวชแล้วสึก...อันนี้เปลี่ยนแปลงครั้งเล็กน้อย การกราบการไหว้...เป็นการ
เปลี่ยนแปลงที่เล็กน้อย การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในโลก เรียกว่าในโลก
อย่างที่คณวุฒิชัยเนี่ยะ เปลี่ยนแปลงครั้งนี้แล้ว...พวกเราจะไม่มียวัน
ที่จะพบกันได้ นี่...การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ แต่ทุกคนต้องมีการ
เปลี่ยนแปลง

พระพุทธเจ้าเองท่านว่า การเปลี่ยนแปลงของโลก
และสังคม หรือมนุษย์...เราควรศึกษาและปฏิบัติให้รู้ ถ้าหากเราไม่รู้
การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดนี้...เป็นปัญหาขึ้นกับสังคม เมื่อเป็น
ปัญหาเกิดกับสังคม ก็ปัญหาตัวเรานั้นเกิดแล้ว จึงไปเกี่ยวข้องกับ
ปัญหาสังคม ดังนั้น เราทุกคนควรที่จะรู้ว่า อะไรควร อะไรไม่ควร
การทำหน้าที่ของทุกคน...ต้องทำ เราจะทำกับสังคมอย่างไร พูดอย่างนี้
เอามาถัดสั้นๆ สังคมของโลก...ถ้าหากเราไม่รู้แล้ว มันเป็นปัญหา
ปัญหาเกิดขึ้นเพราะการขัดแย้งกัน อย่างที่เรารู้ เราเห็น เป็นอยู่
ในปัจจุบันทุกวันนี้ จะเป็นคนหนุ่มคนสาว คนแก่คนเฒ่า เด็กๆ
ปัญหาเกิดขึ้นเพราะการขัดแย้งนั่นเอง

คนมีธรรมะบัดนี้ หน้าที่ของผู้ปฏิบัติธรรมะ...เราก็ต้องไม่ให้มีการขัดแย้งเกิดขึ้นภายในตัวเรา และไม่ให้มีการขัดแย้งเกิดขึ้นกับสังคม ปัญหาการขัดแย้งเกิดขึ้น คือ เราหลงตน-ลืมตัว หลงกาย-ลืมใจ เมื่อเราทุกคนไม่หลงตน-ไม่ลืมตัว ไม่หลงกาย-ไม่ลืมใจ การขัดแย้งของตัวเองก็เกิดขึ้นไม่ได้ เมื่อการขัดแย้งของตัวเองเกิดขึ้นไม่ได้ ปัญหาต่างๆ ของสังคมก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ เรื่องมันเพียงนิดเดียว เรื่องนี้เป็นการกล่าวอย่างที่เราเห็นๆ กัน ที่หลวงพ่อกเคยมาอยู่ที่วัดสนามใน ไม่ว่าจะเคยมาอยู่หรือก มาอยู่่นานปีแล้ว แต่พวกท่านกลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรมจะคอยปรับสังคม เสียสละการงานทุกอย่าง แม้การทำมาหากิน...บางคนก็น้อย เพราะเอาเรื่องของสังคมนั้นแหละ มาแก้เป็นปัญหา เพราะทุกคนมีความหวังอย่างนั้น กลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรมเนี่ยะ ที่หลวงพ่อกเคยถาม ‘เราจะแก้ปัญหาที่ตรงไหน’ ก็เคยพูดให้ฟังบ่อย อันนี้เป็นสมบัติของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านก็แก้ปัญหานั้นเอง แต่ในประเทศอินเดียก็ยุ่งเหมือนกันนี่แหละ ดังนั้น การแก้ปัญหานั้นคือ...ข้อแรกนะ เราต้องไม่หลงตน-ไม่ลืมตัว ไม่หลงกาย-ไม่ลืมใจ คือไม่หลงตน-ไม่ลืมตัว ไม่หลงกาย-ไม่ลืมใจ

เรียกว่า คนมีสติ มีธรรมะ การทำ-การพูด-การคิด...อยู่ด้วยสติ
อยู่ด้วยธรรมะ หรืออยู่ด้วยปัญญา อันปัญญานั้น...มันหลายระดับ

ดังนั้น พวกเรามาทำบุญถึงผู้ตาย ที่พูดนี้คือว่า...คนที่ตาย
นั้นแหละ เรียกว่าหมดชีวิตไปแล้วนี่แหละ จะทำอะไรไม่ได้ พวกเรา
อยู่สุดท้ายภายหลัง จะทำอย่างไร...หน้าที่ของเรา การมาเทศน์
มาแสดงธรรมคราวนี้ ก็เพื่อจะมาปรับความเข้าใจ จึงว่า ปัญหาใหญ่
ที่สุดคือการเปลี่ยนแปลง...ปัญหาข้อแรกอันนี้ การเปลี่ยนแปลงของ
สังคมอย่างหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงของชีวิตของเราอีกอย่างหนึ่ง
“คน” นั้นไม่มีเกิดและไม่มีตาย เพราะมันเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างนั้น
ตลอดเวลา บัดนี้...สมมติทางโลกเขาก็เรียกว่า คนตาย คนดับชีวิต
หมดลมหายใจ คนที่อยู่เบื้องหลังก็เสียอกเสียใจ ร้องไห้ แม้จะ
ร้องไห้ทำไม เสียอกเสียใจทำไม แต่คนที่ล่วงลับดับขันธไปแล้ว ดับจิต
ไปแล้วนะ เขาทำหน้าที่อะไร...เราจะสนองเขาอย่างไร เราก็ต้องทำ
หน้าที่อันนั้น อันนี้เป็นหน้าที่ของสังคมทำได้ เป็นอย่างนั้น

ดังนั้น พวกเราเป็นกลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรมนี้ ควรวิงวอน
ถึงตัวเองให้มาก เพราะเราทุกคนจะทำงานอย่างนี้ ตัวของอาตมาก็
คิดว่า นึกในใจก็ว่า...จะทำงานอย่างนี้จนหมดลมหายใจ เพราะ

พระพุทธเจ้าท่านสอนนักสอนหนา สอนปัญหาที่ยากนักที่สุด แต่พระองค์สอนคนที่ยัง... พูดความจริงเนี่ยะ...ยังไม่ฉลาด เรียกว่าสอนคนโง่ นั่นเอง...ให้เกิดความฉลาดขึ้นภายในจิตใจ สอนคนกำลังทำผิดนั้นแหละ ทำไม่ดี-พูดไม่ดี-คิดไม่ดี...ให้กลับคืนมาทำถูกต้อง พูดดี-ทำดี-คิดดี แล้วก็สอนคนที่กำลังมีความทุกข์...ให้คนหมดทุกข์ไป พระพุทธเจ้าท่านสอนเรื่องนี้ สอนนักสอนหนาจริงๆ ดังนั้น พวกเรา กลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรมก็มุ่งอย่างนี้ สอนคนที่ปัญญาอ่อน...ให้มีปัญญาเข้มแข็ง สอนคนที่ยังไม่รู้ทิศทาง...ก็พยายามดึงเข้าหาทิศทาง สอนคนที่มีความทุกข์...พยายามให้ความทุกข์นั้นลดน้อยไป ถึงไม่หมด ก็ให้มันลดน้อยไป เพราะเรามันเป็นสุดท้ายภายหลัง

ดังนั้น วันนี้จึงจะแนะนำให้พวกเราได้เข้าใจเอาไว้ว่า การขัดแย้งก็ตาม ปัญหาเกิดขึ้น...เพราะเราหลงใจเรา ใจอยู่ที่ไหน? บางคนไม่เคยดูใจเลย เมื่อเรามาแก้ปัญหาด่วนนี้แล้ว...ปัญหาเรื่องสังคม การขัดแย้งต่างๆ จะไม่เกิดขึ้น เพราะพระพุทธเจ้าท่านเน้นหนัก เน้นหนา สอนนักสอนหนา สอนจนหมดลมหายใจ ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงมีกำไรชีวิตมาก พวกคุณก็เช่นเดียวกัน...พยายามทำกำไรเรื่องชีวิตของเราให้มาก ชีวิตนั้นเป็นสิ่งจำเป็น อย่างที่คุณวุฒิชัย

ผู้ที่ล่องลับดับขันธ์ เรียกว่าหมดชีวิตไปแล้วนี่ เขาจะทำยังไงให้มัน
มีกำไรอย่างพวกเราได้ หมดแล้ว...หน้าที่เขาหมดแล้ว พวกเราที่มี
ชีวิตอยู่นี้ ควรที่จะทำให้ชีวิตมีกำไร

คำว่า ชีวิตมีกำไรนี้...บางคนอาจจะเข้าใจ บางคนอาจจะ
ไม่เข้าใจ อย่างที่อาตมาพูดแล้วว่า...ชีวิตมีกำไร คือ คนที่ยังง้ออยู่
เราไปสอนให้เขาฉลาดขึ้นมา มีชีพ นี่แหละคือชีวิตที่มีกำไร สอน
คนกำลังทำผิด เขาทำไม่ถูก...เราก็ไปช่วยแนะนำเขา ให้เขากลับมา
ทำถูกต้อง เป็นคนดี มีศีลมีธรรม นี่เป็นกำไรชีวิตของเรา และ
สอนคนกำลังมีทุกข์อยู่นั้นแหละ มีการขัดแย้งสับสนวุ่นวายอยู่นั้น
แหละ เราต้องพยายามทำเรื่องนี้ ให้เขาหมดทุกข์ อันนี้ก็กำไรชีวิต
พวกคุณได้ทำมาแล้วเรื่องนี้ แต่ว่า บางคนอาจจะไม่เข้าใจ และ
บัดนี้ทำยังไง...วันต่อไป ไม่ต้องไปอาศัยคนที่หมดลมหายใจแล้ว เรา
ต้องเข้มแข็ง ทำหน้าที่ของเราต่อไป

อันนี้พระพุทธเจ้าท่านสอนเอาไว้บทหนึ่ง แต่เราอาจจะฟัง
เข้าใจบ้าง...บางคน บางคนอาจจะไม่เข้าใจบ้าง เพราะว่าปัญญา
ไม่เหมือนกัน พระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ว่า *ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก
อุบาสิกา หากประพฤติปฏิบัติธรรมตามพระธรรมวินัย หรือคำสอน*

ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นอยู่ มรรคผลนิพพานก็จะ
ไม่ว่างจากโลกนี้ ท่านว่าอย่างนั้น และบัดนี้ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก
อุบาสิกา อยู่โดยชอบแล้ว พระอรหันต์ก็จะไม่ว่างจากโลกนี้ พวกเรา
กลุ่มศึกษาและปฏิบัติธรรมมุ่งหวังจะทำงานอย่างนี้ แต่บางคน
ก็ไม่ได้คิดอย่างนี้ก็มี หรือว่าทำตามเพื่อน ๆ ไปก็มี ที่อาตมามุ่ง
ปักใจไว้ว่า จะทำอันนี้แหละ...ประโยชน์ของเรา ชีวิตจึงจะมีกำไร

เรามาเกิดเป็นคน เหมือนกันกับเรามาค้า ถ้าค้าขายเป็น
ก็ต้องมีกำไร ค้าขายไม่เป็น...ก็ไม่มีกำไร บางคนค้าขายไม่เป็น
หมดทุนอีกชะด้วยนะ นี่...มันเป็นอย่างนั้น ดังนั้น ที่อาตมามา
แนะนำวิธีปฏิบัติ จะไปเข้ากับสังคม...เราอย่ามีการขัดแย้ง
การขัดแย้งของคนอื่นเกิดขึ้นที่เรา...มันไม่ใช่เกิดขึ้นกับตัวบุคคลนะ
มันเกิดขึ้นที่ใจ เกิดขึ้นที่ใจ...แข่งขาน หน้าตา มือเท้า มันทำอะไร
ไม่ได้ แต่มันทำได้ที่เป็นวัตถุมองเห็น แต่เรื่องจิตใจนั้นนะ มันแสดง
ออกมา

ทำ ๓ อย่างนี้ คือ ๑. การทำด้วยกาย ๒. ทำด้วยทำพูด
๓. ทำทางใจ เมื่อใจคิดแล้ว...การกระทำก็ต้องไปตามใจ เพราะ
รูปกายอันนี้มันจะไปทำกับใจ ดังนั้น เราจึงควรมองที่จิตใจของเรา

จริงๆ เมื่อมันปรากฏการขัดแย้งเกิดขึ้น...เราก็ต้องพยายามทำที่ตรงนั้นแหละ นั่นแหละเป็นการปฏิบัติธรรมต่อสังคม และเป็นการปฏิบัติธรรมต่อตัวเรา หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่ง...นั่นแหละคือทดแทนคุณของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าคือใคร? บางคนก็รู้ บางคนก็ไม่รู้ นี่กว่าพระพุทธเจ้าอยู่ในประเทศอินเดียพูน แต่เราฟังธรรมะมา ที่หลวงพ่อยู่วัดสนามในก็พูดบ่อยเรื่องนี้...พระวักกฺลียอยู่กับพระพุทธเจ้า ไม่เห็นพระพุทธเจ้าเลย พระพุทธเจ้าก็บอกว่า พระวักกฺลียหนีไปให้พ้น หนี หนีไปให้พ้น...นี่! คำว่า หนีไปให้พ้นนี้ ปัญหาขัดแย้งแล้วนี่...ให้เราเข้าใจว่าปัญหาขัดแย้งต่อสังคม หรือต่อตัวเรา ถ้าหากว่าเราไม่รู้...เราก็เดินหนีไป พระพุทธเจ้าท่านบอกแล้วว่า ให้แก้ปัญหาการขัดแย้ง คือสังขารปรุงแต่งนั่นเอง พระพุทธเจ้าก็แสดงให้พระวักกฺลียฟัง พระวักกฺลียก็เลยเข้าใจธรรมะ

บัดนี้ก็มาพูดเรื่องพระพุทธเจ้าบัดนี้ พระพุทธเจ้าบอกว่า ผู้ใดเห็นธรรม...ผู้นั้นเห็นเราตถาคต หากผู้ใดไม่เห็นธรรม...ผู้นั้นไม่เห็นตถาคต แม้จะจับนิ้วมือพระพุทธเจ้าอยู่...ก็ไม่เห็นตถาคตเลย เพราะไม่เห็นธรรม ตอนนี้เป็นหลักสำคัญ ธรรมะคือพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าไม่ได้เป็นตัววัตถุ พระพุทธเจ้า คือ จิตใจสะอาด จิตใจ

สว่าง จิตใจสงบ จิตใจบริสุทธิ์ จิตใจโปร่งใส จิตใจว่องไว...ตัดสิน
งานต่างๆ จะไม่พลาดผิด นั้นแหละคือพระพุทธเจ้า ดังนั้น เรา
ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะปฏิบัติตัวของเรา แล้วเอาไปปฏิบัติต่อสังคม
การขัดแย้งของตัวเองไม่มี แต่ปัญหาการขัดแย้งของคนอื่น...มันเป็น
ธรรมดา เราจะทำให้คนอื่น...ทำไม่ได้ แต่เพียงเราแนะนำให้เขา
นั้นแหละคือกำไรชีวิต ท่านว่าอย่างนั้น ดังนั้น พระพุทธเจ้านั้นนะ
ต้องมีในเราทุกคน นั่งอยู่ขณะนี้...หลวงพ่อบอกว่า ทุกคนมีจิตใจ
สงบ ความสงบอันนี้...เราเคยได้ยินได้ฟังมา อุเบกขา...วางเฉย
คือไม่ต้องวิงวอนถึงใคร ดูตัวเรา...คือ จิตใจต้องดูสภาพ
ความเปลี่ยนแปลง และความเคลื่อนไหวของเรา หูต้องฟังหลวงพ่อบอก
ตาต้องมองหลวงพ่อก็ได้ จะมองที่ไหนก็ได้ เพราะว่าเราปฏิบัติ
หน้าที่ของธรรมชาติ ธรรมชาติมันเป็นอยู่อย่างนี้ จึงว่า
การเปลี่ยนแปลง...เราต้องรู้ วันนี้ยังเด็ก พรุ่งนี้ก็โตขึ้นมา ถึงกับ
ที่สุดอย่างที่คุณวุฒิชัยเนี่ยะ...ทุกคนต้องประสบเรื่องนี้

แต่อยากขอแนะนำพวกเรา ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลง
ครั้งสุดท้ายนี้แหละ พวกเราเตรียมตัวไว้แล้วหรือยัง ถ้าหากยังไม่ได้
เตรียมตัวนั้นนะ ให้พวกเราเตรียมตัวเข้าเร็วๆ มันจะมาถึงเราวันไหน

ไม่รู้ มันจะมาตอนเช้า ตอนเย็น หรือกลางวัน กลางคืน...เราไม่รู้
อันนี้พระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ว่า สัตว์ทั้งหลายคือเราตถาคต
สัตว์ทั้งหลายเหมือนเราตถาคต สัตว์ทั้งหลายเป็นตถาคต
เนี่ยะ...ท่านว่าอย่างนั้น พระพุทธเจ้าท่านเตือนแล้วเตือนอีก เตือนแล้ว
เตือนอีก สัตว์ทั้งหลาย...เราผู้เป็นตถาคตไปถึงแล้วแห่งนั้น
แล้วจึงนำมาสอนพวกเธอทั้งหลาย ให้พวกเธอทั้งหลายจงประพฤติ
ปฏิบัติตามอย่างเราตถาคตนี้ ก็จะมีรู้ จะเห็น จะเป็น จะมีอย่างเรา
ตถาคตนี้ แต่บางคนก็ได้รู้ บางคนก็ยังไม่รู้ การปฏิบัติธรรม
ก็เช่นเดียวกัน...บางคนก็ลงมือปฏิบัติ บางคนก็ยังไม่พร้อม เป็นอย่างนั้น
เป็นธรรมดา ลักษณะปัญญาจึงไม่เหมือนกัน

การปฏิบัติธรรมะต้องมีหลายวิธี เมื่อยกกว่าหลายวิธีนี้
สมัยครั้งพระพุทธเจ้าแสดงหัวข้อธรรมให้ฟัง คนมีปัญญาแก้ปัญห
ตัวได้ทันที การมีปัญญานั้น...จะดำดิน บินบน หรือปัญญาสร้างโลก
พระพุทธเจ้าไม่ได้เอามาพูดเรื่องปัญญานั้น ปัญญาที่พระพุทธเจ้า
เอามาสอน คือปัญญาแก้ปัญหตัวเราครั้งสุดท้าย ปัญญาที่ ๒ เอาไป
แก้การขัดแย้งของสังคัม ปัญญาครั้งต่อมานี้...ก็ทำให้สังคัมเจริญ
อันนี้เป็นปัญญาที่ทุกคนทำได้ พระพุทธเจ้าท่านตรัสแล้วว่า

ไม่เหลือวิสัยของเรา การศึกษารรณะให้ถูกหลักนั้น...ศึกษาที่ตัวเรา กว้างศอก ยาววา หนาคืบนี้ มีพร้อมแล้วให้เราศึกษาได้ทุกอย่าง มีทุกอย่าง อาตมาก็รับรองว่า...พระพุทธเจ้านี้เป็นคนที่ชี้ตรงไปตรงมา และมีเหตุผล และทุกคนศึกษาได้ เพราะศึกษาเรื่องชีวิต

ชีวิตนี้ซื้อไม่ได้ ขายไม่ได้ ชีวิตของเราอยู่ปัจจุบันนี่นะ...มีคนมาให้เงินสักล้าน หรือสักร้อยล้าน ให้เงินร้อยล้านเนี่ยะ...จะเอาตัวเราไปฆ่า ทุกคนไม่ยอมเอา ไม่เอาจริงๆ เพราะชีวิตมีค่ามาก อย่างที่เรา ยังมีชีวิตอยู่นี่นะ แล้วจะควรแก้ไขปัญหายังไง...จึงจะให้ชีวิตนี้ไม่ให้ทุกข์เกิดขึ้น และไม่ให้เราเกี่ยวข้องกับความทุกข์ พระพุทธเจ้าจึงสอนว่า ย้ำแล้วย้ำอีก ย้ำแล้วย้ำอีก ก็ว่า *แก้ที่ตัวเรา* แม้แก้ที่ตัวเรา ปัญหาไม่เกิดขึ้นกับตัวเรา การขัดแย้งไม่เกิดขึ้นกับตัวเราแล้ว พุดกับสังคมก็สบาย เพราะสังคม...เราจะไปทำให้ ทำให้ไม่ได้ เพียงแนะนำข้อเท่านั้นเอง อย่างที่หลวงพ่อบุ๊ตในขณะนี้ก็เช่นเดียวกัน จะให้หลวงพ่อบุ๊ตไปทำให้เพื่อนร่วมชีวิตนากันทุกคน...หลวงพ่อบุ๊ตทำไม่ได้ที่หลวงพ่อบุ๊ตนี้ก็ เพื่อนร่วมชีวิตตายด้วยกัน หรือเกิดด้วยกันนี้ ก็ต้องตั้งใจฟัง และนำไปแก้ไขตัวเอง การแก้ปัญหาและการทำกับ

สังคม...ตามอุดมการณ์หลวงพ่อมืออย่างนี้ นอกจากนั้นก็ต้องไปไกล
ไปไกล พุทนอกหลักเข้าไปแล้ว

หลักสำคัญจริงๆ นะ พระพุทธเจ้าสอน ให้มีสติกำหนดรู้
ในอิริยาบถทั้ง ๔...ยืน เดิน นั่ง นอน และท่านสอนเข้ามาอีกว่า ให้มีสติ
กำหนดรู้ในอิริยาบถย่อย...คู้ เขยียด เคลื่อนไหว ตัวนี้สำคัญ...ตัวคู้
เขยียด เคลื่อนไหวนี้ ลักษณะคนจะทำ จะพูด มาจากความคิด
ทั้งนั้น ความคิดมันไหวตัวขึ้นมาแล้ว...เราก็เลยไม่รู้ เรื่องชีวิต
เป็นค่าเป็นราคามากที่สุด...อย่าให้มันไหวโดยเปล่าประโยชน์ ให้มัน
ไหวอยู่ด้วยสติปัญญา ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงว่า จิตใจคน ถ้าหาก
มองถึงสภาพเช่นนี้แล้ว...จิตใจสะอาด จิตใจสว่าง จิตใจสงบ จิตใจ
บริสุทธิ์ จิตใจผ่องใส จิตใจอ่อนโยน ตัดสินลงไปเถอะ...ทำงานจะไม่
พลาดผิด นี้...พระพุทธเจ้าท่านสอนอย่างนั้น แต่เดี๋ยวนี้พวกเรา
ไปทำกับสังคม บางคนก็มีการขัดแย้งเกิดขึ้นมา ไม่ใช่ขัดแย้งคนอื่นนะ
ที่หลวงพ่อบอกเนี่ยะ การขัดแย้งคนอื่นมันเป็นปัญหาเล็กน้อย ตัวมัน
ขัดแย้งอยู่ที่เรานี้...เราต้องแก้ตัวนี้ก่อน เมื่อเราแก้ตัวนี้แล้ว ปัญหา
การขัดแย้งทางสังคม...ไม่มีปัญหาเลย

ที่ให้ข้อคิดวันนี้ ก็เอาเพียงสั้นๆ ให้พวกเราจำได้และนำไปปฏิบัติ ทุกคนทำได้...อย่างนี้ ไม่ว่าจะแต่เฉพาะคนไทยนะ คนจีน คนฝรั่งเศส คนอังกฤษ คนอเมริกา คนเขมร คนญวน คนลาว ให้ชื่อว่า “คน” แล้ว ทำได้ทุกคน ไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกว่าเด็ก ผู้ใหญ่ คนเฒ่าคนแก่ พระสงฆ์องค์เณร ปัญหาสำคัญคือข้อที่จะพูดนี้ คือว่า เรื่องชีวิต...อย่าให้ไปเกลือกกลั้วความเศร้าหมอง ไม่ให้ไปเกลือกกลั้วความเศร้าหมอง...ไม่ใช่เป็นพิษเป็นภัยอันนี้ คืออย่าให้ไปเกลือกกลั้วกับโทษะ-โมหะ-โลภะ กิเลส-ตัณหา-อุปาทาน อันนี้เป็นหญ้าปากคอก ถ้าเราตัดสินสิ่งเหล่านี้ได้...เรายังจะไปสู้กับพวกยินดี ในอารมณ์ เรียกว่า กามาสวะ-ภวาสวะ-อวิชชาสวะ อวิชชา...เขาว่า ความไม่รู้ ถ้าหากเราให้สิ่งนี้ปกคลุม ก็คล้ายๆ คือเรายังเกลือกกลั้วอยู่กับความเศร้าหมอง ถ้าหากเราปราศจากสิ่งเหล่านี้...ก็แสดงว่า จิตใจสะอาด จิตใจสว่าง จิตใจสงบ จิตใจบริสุทธิ์ จิตใจโปร่งใส จิตใจว่างไว มีแล้วในคนทุกคน วันนี้อาจจะได้จิตใจสะอาด จิตใจสว่าง จิตใจสงบ จิตใจโปร่งใส เต็มวันนี่เนี่ยะ...ไม่มีอารมณ์เลย อารมณ์เดียว จิตใจโปร่งใส จิตใจว่างไว ตัดสิน...เราจะทำอย่างนี้แหละให้มั่นคงที่ จนถึงกับวาระสุดท้ายอย่างที่คุณวุฒิชัย อยู่ที่ไหนก็ทำได้...เพราะ

ตัวเองเป็นคนทำ ตัวเองก็ต้องเป็นคนรู้ คนอื่นจะรู้แทนเราไม่ได้
ก็เห็นว่าสมควรแล้ววันนี้ก็

ท้ายที่สุดนี้ อาตมาพร้อมด้วยคณะนักปฏิบัติธรรม ทุกคน
ที่มานี้...ได้มาทำบุญ หรือมาทำอุทิศ หรือมาเผยแพร่ธรรมะ จะว่า
ยังไงก็ได้ มาอุทิศชีวิตแทนคุณวุฒิชัย ก็ต้องทำเหมือนอย่างที่คุณวุฒิชัย
เขาคิดเอาไว้ ทำชีวิตอันนั้น...ก็เรียกว่าการช่วยสังคม เราจะช่วยได้
โดยวิธีใด ก็ต้องช่วยไป จะช่วยทางกำลังร่างกายก็ได้ หรือจะช่วย
ทางใจก็ได้ แต่อย่าให้มีการขัดแย้งเกิดขึ้นภายในตัวเรา เมื่อตัวเรา
ไม่มีการขัดแย้งแล้ว ก็นั่นแหละทำให้สังคมเจริญจริงๆ

ท้ายที่สุดนี้ อาตมาขออ้ำอิงเอาคุณของพระพุทธเจ้า และ
พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และคุณ
ของพระอรหันตสาวกพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาเตือนจิตสะกิดใจ
ของพวกเรา ให้พวกเราได้ก้าวเข้าไปสู่ชีวิตของเราครั้งสุดท้าย
อย่างเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน อย่างเป็นมาแล้ว อันนี้หลีกเลี่ยงไม่พ้น
ทุกคนต้องประสบเอาจริงๆ อันนี้เป็นปัญหาที่สำคัญ เรียกว่า
สังขาร...เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ทุกคนต้องมีอยู่ในตัวเรา ขอให้ทุกคน
จงประสบพบเห็นเอาในเวลาอันใกล้นี้ จงทุกข์ คนทยอย.

ถอดเทปโดย : คุณจันทราภรณ์ งามสะอาด

พิสูจน์อักษรโดย : Aramboy Watsanamnai

ดาวน์โหลดไฟล์ได้ที่ : <http://watsanamnai.info>